

Poslední hodiny Otilie Vranské

Zmapovat co nejvíce z posledních dnů či hodin je v případě obětí vražd jedním z nejdůležitějších úkolů. Jde především o zjištění míst, kde se oběť pohybovala, jejího chování a zmapování osob, se kterými přišla do kontaktu. To byl po zjištění totožnosti jeden ze stěžejních úkolů, před kterým detektivové pražské čtyřky v září 1933 stanuli. A když vezmeme v úvahu, jaké měli technické možnosti, tohoto úkolu se zhostili naprosto excelentně.

Především díky přátelům a sestřám Otilie Vranské bylo zjištěno místo jejího pobytu. Tím byla Velehradská čp. 12 na Vinohradech, kde bydlela v pronajatém pokojíku u Marie Gludovicové. Po výsledku Otiliiny kamarádky Boženy Velingrové vedly kroky detektivů k pasáži Koruna, k záhadnému rotmistroví a především k Antonii Koklesové, známé Otilie Vranské již ze Slovenska, která bydlela v podnájmu v Karlíně. Poté vedla stopa do restaurace U Kupců ve Štěpánské ulici čp. 23, odkud Otilie Vranská pokračovala do kabaretu U Politické mrtvoly v Křemencově ul. čp. 5. Posledním místem, kde byla Otilie viděna živá, byla slavná restaurace U Šmelhausů v Melantrichově ul. čp. 1. Pak již Otilii nikdo živou, kromě vraha či vrahů, nespatriil. Z poznatků, které detektivové získali, přicházelo v úvahu ještě jedno místo, kde se měla Otilie objevit, a tím byla slavná kavárna Rokoko na Václavském nám. čp. 44.

Detektivové při vytváření časového snímku vyslechli hned 7. září 1933 Otilii bytnou Marii Gludovicovou. Ta pronajímala ve Velehradské čp. 12 pokojík jak Vranské, tak i Velingrové za 20 Kč týdně za každou. Naposledy viděla Otilii ve čtvrtek 31. srpna 1933. K jejich poslednímu setkání a rozhovoru uvedla: „Spala až do 12. hod. polední a tu již jsem se zlobila, měla jsem ji k tomu, aby se ustrojila a šla si hledat zaměstnání...“ Gludovicová sice uvádí, že se zlobila, nejenom proto, že Otilie spala tak dlouho, ale také proto, že dlužila za nájem. I přesto pro ni přichystala oběd: „... a sice 14 švestkových knedlíků a kávu, předtím snědla hluboký talíř zelené polívky...“ Pak se Otilie oblékla, což Gludovicová podrobně popsala: „Vzala si žlutavé kombiné trikotové s krajkou kol výstřihu, dále tmavězelené šaty, které měly, myslím, béžový límeček. Nevím, jaké měla punčochy, ale vím, že měla bílé střevíce za 19 Kč od Bati... pamatuji si, že pod žlutavé kombiné brala si Vranská své koupací triko, které bylo černé nebo tmavomodré, neboť někdy se šla koupat s Němečkovými...“ Z bytu odešla o půl druhé s tím, že Gludovicové řekla, že má v pět odpoledne schůzku „... s oním rotmistrem a kromě toho že bude mluvit se svou přítelkyní

ze Žiliny...“. Gludovicová také detektivům sdělila zajímavou informaci. Podle ní jí Vranská ještě řekla, že jí kamarádka ze Žiliny říkala o nějakém pánovi ze Slovenska, který jí chce zaopatřit místo, a také se jí svěřila, že „přítelkyně prý ji stále nutí k tomu, aby jela na Slovensko“. To bylo poslední, co Vranská své bytné sdělila.

Pro detektivy nebylo obtížné ztotožnit Boženu Velingrovou, kamarádku a původní spolubydlící Otilie Vranské. Ta potvrdila vše, co uvedla Gludovicová, navíc řekla, že se Vranská 31. září 1933 skutečně v pasáži Koruna kolem osmé večerní sešla s rotmistrem, kterého neznala jménem, a současně se svojí kamarádkou ze Žiliny. Mělo jít o jistou Antonii Koklesovou. Velingrová potvrdila, že právě u Koruny viděla Vranskou, Koklesovou a rotmistra naposledy právě okolo osmé. Vranská v jejich společnosti odešla směrem na Václavské náměstí.

Na základě těchto informací zesílilo pátrání po tajemném rotmistrovi, ve kterém byl záhy zjištěn Josef Pěkný, který bydlel v Michli. Ten poskytl detektivům další informace k průběhu posledních chvil Otilie Vranské.

Josef Pěkný byl předveden k výslechu v ranních hodinách 8. září 1933. Vyslýchal ho dr. Zdeněk Borkovec a Pěkný doznal, že se s Otilií znal a že jej několikrát navštívila u něj v bytě. Přiznal, že při těchto návštěvách šlo o sex a že jí za soulož platil 20 Kč. K 31. srpnu 1933 uvedl: „Toho dne k 8. hodině večerní šel jsem z Dlouhé tř. tímto průchodem (*myšlena pasáž Koruna – pozn. autora*) a zastavil jsem se u obrázků v biografu a vtom Bohumila ke mně přišla...“ Pěkný po celou dobu výslechu hovořil o Bohumile, čímž měl na mysli Antonii Koklesovou. Proč uváděl nesprávně její jméno, je otázkou, v každém případě, jak sám uvedl, znal se s ní již z dřívějška, a to i velmi intimně. „... Bohumila ke mně přišla. Říkala, co tam dělám, a na to jsem jí odpověděl, že jdu pomalu domů a že si nyní sednu na elektriku. V té době přistoupila také Vranská a domluvili jsme se, že se s Bohumilou také znají...“ Po krátké rozmluvě všichni tři společně vyrazili do restaurace U Kupců ve Štěpánské ulici, protože podle Pěkného měla Otilie hlad. Pěkný i Vranská v minulosti již v restauraci společně byli. Pěkný uvedl, že zde seděli asi do jedenácti, „během té doby Otilie vypila 3 půllitry piva, snědla nějaké cukroví, koupil jsem jí preclíky a Národní politiku, o kterou mne požádala, že prý chce hledati nějaké místo“. Koklesová podle něj vypila jedno pivo, o tom, kolik toho vypil on, se Pěkný nezmínil. Ve svém výslechu pak uvedl, že „po 11. hodině noční rozešli jsme se já a Bohumila s Otilií Vranskou na Karlově nám. poblíže mlékárny. Otilie říkala, že jde do Rokoka čekati na vrchního... odešla směrem do Spálené ulice a od té doby jsem ji více neviděl. S Bohumilou odjel jsem elektrikou č. 2 a 23 domů a zůstala až do rána, kdy odešla kol 5. hodiny.“

Antonie Koklesová, vyslechnutá dr. Borkovcem 9. září 1933, potvrdila, že se s Vranskou skutečně znaly již ze Žiliny. Co se týče 31. srpna 1933, byla podstatně

stručněji než Josef Pěkný. Podle svého tvrzení přišla do pasáže Koruna spolu s Vranskou a tam se setkaly s Josefem Pěkným. „31. srpna 1933 kol 8. hodiny večerní odešli jsme do restaurace ve Štěpánské, kde jsme se zdrželi až do 11. hodiny.“ Koklesová potvrdila čtyři vypitá piva Vranskou a drobné občerstvení. Zajímavou informací bylo chování Vranské: „Byla v dobré náladě, zpívala a namalovala se...“ Stejně tak potvrdila i informaci o rozchodu na Karlově náměstí, odkud je Vranská již nedoprovázela. To mělo být podle Koklesové kolem půlnoci.

Podle výpovědí Pěkného a Koklesové se na Karlově náměstí trojice rozešla a Vranská podle nich měla jít do kavárny Rokoko na Václavském náměstí čp. 44, kde měl pracovat její známý, u kterého chtěla přespat. Sice ještě nebylo po půlnoci, což byl čas, na kterém trvala Gludovicová, ale Otilie evidentně nepočítala s tím, že by se ten večer vrátila domů. Faktem je, že do Rokoka z Karlova náměstí nedošla. Nenašel se jediný svědek, který by ji zde viděl, i když zde byla známa. Zato vyrazila směrem k ulici Křemencově, kde se v čp. 5 nacházel zábavní podnik – kabaret U Politické mrtvoly. Jak se o tomto podniku detektivové dozvěděli, není úplně jasné, je však pravděpodobné, že s fotografií Vranské obešli veškeré podniky v dosahu posledního prokazatelného místa jejího výskytu. U Politické mrtvoly našli řadu svědků, které vyslechli 9. září 1933, a získali zde další významná svědectví. Číšník František Doseděl si vzpomněl na 27. srpen 1933, kdy do restaurace kolem osmé přišel černovlasý mladík s knírem a se dvěma dívkami. V jedné z dívek Doseděl s určitostí poznal Velingrovou, ve druhé podle fotografie poznal Otilii Vranskou. Stejně dobře si pamatoval, že Vranská přišla do kabaretu i 31. srpna 1933 kolem 23. hodiny. Přišla v doprovodu vysokého hezkého mladíka s kudrnatými blond vlasy. Doseděl si přesně pamatoval, že se posadili ke čtvrtému stolu po pravé straně od vchodu. Mladík pil víno, Otilie si s chutí dala muškátové víno. Doseděl pak dosvědčil, že mladík v bufetu koupil jablko a požádal Doseděla, aby jej odnesl Vranské ke stolu. Doseděl pak dr. Borkovcovi, který výslech vedl, řekl, že se mladík s Vranskou dobře bavili a tančili každý kus, který zdejší kapela hrála. Podle Doseděla odešli po půlnoci, přesný čas nedokázal uvést, ale odhadoval, že to „bylo kol 1 hodiny noční dne 1. září 1933“. Na stole na talíři zůstal zbytek nedojedeného jablka, které Doseděl uklidil. Dalším svědkem od Politické mrtvoly byl číšník Felix Povolný. Ten si Vranskou s Velingrovou pamatoval také z 27. září 1933, kdy do podniku dorazily společně s mladíkem s knírem. I on Borkovcovi uvedl, že si pamatuje mladíka, který se jej ptal na možnost koupě ovoce. Povolný jej poslal za bufetářkou, která mu pak skutečně prodala jablko. Jediné, co Povolný nedokázal dosvědčit, bylo, zda Vranská byla 31. srpna 1933 v lokále. O mladíkovi sdělil, že jej zaregistroval kolem 23. hodiny, Vranskou si však nevybavil. Zato Adolf Růžička, vrátný u Politické mrtvoly, si na Vranskou vzpomínal

velmi dobře. Dr. Borkovcovi 10. září 1933 při výslechu řekl, že Vranskou poznává: „Nyní, kdy uveřejněna byla v novinách podobenka zavražděné Vranské, znázorněna jest tak, jak vyhlížela poslední hodiny před vraždou v zelených šatech s modrým baretem, poznávám dívku, která chodila do naší restaurace častěji...“ Podle něj byla Vranská hostem nejméně třikrát a upoutalo jej na ní, že tančila čardáš. U Politické mrtvoly v té době hrála cikánská kapela patrně ze Slovenska a Vranská chodila za nimi. Pak Růžička popsal blondatého mladíka, který přesně zapadl do konceptu tolik hledaného a záhadného blondýna. Ze dne 31. srpna 1933, kdy měl Růžička službu, si ani mladíka, ani Vranskou nevybavoval. Další člen personálu, bufetářka Marie Zívalová, potvrdila prodej jablka za 1,50 Kč. Jablko na talířku odnesl do lokálu číšník. Zajímavé svědectví od Politické mrtvoly v závěru poskytl kapelník František Čonka, který zde se svojí kapelou dlouhodobě hostoval. Čonka si vzpomněl na mladíka se dvěma dívkami. Do restaurace dorazili 27. září 1933. Čonka zjistil, že jedna z dívek mluví slovensky, a proto si k trojici sedl a dal se do hovoru se Slovenkou. Ta mu svěřila, že pochází z Brezna a že pracuje v restauraci někde na Vinohradech. S mladíkem se Čonka nebavil. Jako důvod uvedl: „... ježto jsem viděl, že nejedná se o člověka inteligentního.“ Později viděl v deníku *Expres* podobenku zavražděné Otilie Vranské a vše si dal dohromady. Otilii poznal, a když mu detektivové předvedli i Boženu Velingrovou, poznal i ji. Přítomnost Vranské 31. srpna 1933 si však nevybavoval. Tak jako tak, přítomnost Otilie Vranské ve společnosti neznámého mladíka v noci z 31. srpna na 1. září 1933 byla jasně prokázána. Z restaurace odešla s mladíkem společně po půlnoci, nejpozději kolem jedné hodiny ranní dne 1. září 1933.

Zdálo by se, že stopa by mohla detektivům zmizet, ovšem díky trpělivosti a místní a osobní znalosti se tak nestalo. S fotografií Vranské obešli snad desítky podniků v centru, až dorazili do slavného zapadáku U Šmelhausů v Melantrichově čp. 1. Zde narazili na Antonína Kýru, který jinak pracoval jako stavbyvedoucí, ale U Šmelhausů si přivydělával pravděpodobně jako vyhazovač. Ten podle předložené fotografie poznal Otilii Vranskou. Neviděl ji poprvé, detektivům sdělil, že ji v sále U Šmelhausů viděl několikrát a že tam chodila tancovat. Podstatný byl fakt, že Kýra potvrdil, že Otilii Vranskou viděl i 1. září 1933 nad ránem: „Pamatuji si, že tam v kritickou dobu byla, a zvláště dobře si pamatuji, že dveřmi, u kterých já stojím, jaksi nakukovala dovnitř, ale nevešla tam.“ Nepamatoval si však, jak a kam odešla, jak uvedl, „najednou se ztratila“. Co však jednoznačně potvrdil, že Vranská byla před sálem sama. Sál se nacházel v suterénu a sestupovalo se k němu po schodech a pak dveřmi, u kterých stál právě Kýra. Dalším svědkem od Šmelhausů byla Zdeňka Machurková. Ta Vranskou poznala na podobence, kterou jí dr. Borkovec ukázal a na které je Vranská s kožešinovým límcem ve světlých šatech. Machurková potvrdila Kýrovu výpověď